

M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination
Nov./Dec.-2018 (New Course)
Educational Studies (A-003)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-1

- પ્રશ્ન-1 નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે 750 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (20)
- (1) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનો અર્થ આપી તેની ઉપયોગીતા અને તેના કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
  - (2) શૈક્ષણિક તત્વજ્ઞાનનો અર્થ જણાવી તત્વજ્ઞાન અને શિક્ષણ વચ્ચેના સંબંધની ચર્ચા કરો.
  - (3) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન એટલે શું? શિક્ષણનો મનોવિજ્ઞાન અને સમાજશાસ્ત્ર વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે 125 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (10)
- (1) પરા અને અપરા વિદ્યા વિશે નોંધ લખો.
  - (2) ધાર્મિક શિક્ષણ એટલે શું? તેનું મહત્વ જણાવો.
  - (3) આલોચનાના ચાર નિયમોની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-2 (બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (05)
- (1) અધ્યયન એટલે શું?
  - (2) અપરા વિદ્યા એટલે શું?
  - (3) કેળવણીની વ્યાખ્યા આપો.
  - (4) શૈક્ષણિક સંશોધનની બે વિશેષતાઓ જણાવો.
  - (5) શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો.

વિભાગ-2

- પ્રશ્ન-3 નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે 750 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (20)
- (1) તૈતરિય ઉપનિષદની પાયાની વિચારધારા જણાવી તેના અભ્યાસક્રમ અને શૈક્ષણિક પદ્ધતિ વિશે ચર્ચા રો.
  - (2) બુનિયાદી શિક્ષણ વિશે વિગતે નોંધ લખો.
  - (3) મેકોલોની શિક્ષણ નીતિ વિશે વિગતે નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે 125 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (10)
- (1) શિક્ષણમાં ખાનગીકરણની અસરો જણાવો.
  - (2) લોકશાહી રાષ્ટ્રમાં શિક્ષણની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
  - (3) શૈક્ષણિક પડકારો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-4 (બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (05)
- (1) લોકશાહી શિક્ષણ એટલે શું?
  - (2) વૈશ્વિકરણનો અર્થ જણાવો.
  - (3) ઉપનિષદનો અર્થ જણાવો.
  - (4) શિક્ષણમાં ઉદારીકરણ એટલે શું?
  - (5) NCF 2005ના હેતુઓ જણાવો.

ENGLISH VERSION

SECTION-1

- Que-1 Answer any two out of three from the following questions in about 750 words. (20)
- (1) Write the meaning, usability and scope & educational technology.
  - (2) Give the meaning of educational philosophy and discuss the relation between education and philosophy.
  - (3) What is call Educational Psychology? Clarify the correlation between psychology and sociology.
- Que-2 (A) Answer any two out of three from the following questions in about 125 words. (10)
- (1) Write quote on Para and Apara Vidhya.
  - (2) What is call religious education? Write the importance of religious education.
  - (3) Discuss about four rules/points of criticism.
- Que-2 (B) Answer the following questions in short. (05)
- (1) What is called learning?
  - (2) What is “Apara Vidhya”?
  - (3) Give definition of Education.
  - (4) Write down two characteristics of educational research.
  - (5) Give the definition of educational sociology.

SECTION-2

- Que-3 Answer any two out of three from the following questions in about 750 words. (20)
- (1) Give the fundamental thoughts of Upnishad and discuss about the curriculum and educational method of Upnishad.
  - (2) Write a note on Basic education.
  - (3) Write a note on education policy of Macaoly’s minutes.
- Que-4 (A) Answer any two out of three from the following questions in about 125 words. (10)
- (1) State the effect of privatization in education.
  - (2) What are characteristics of education of a democratic country?
  - (3) Discuss the challenges of education.
- Que-4 (B) Answer the following questions in short. (05)
- (1) What is called democratic Education?
  - (2) Give the meaning of Globalization.
  - (3) Give the meaning of Upnishad.
  - (4) What is called liberalization of education?
  - (5) State the objective of NCF-2005.

*****